

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

Toerisme

Specifiek gedeelte

Dubbele finaliteit

Graad: derde graad

Leerjaar: eerste en tweede leerjaar

Leerplannummer: voorlopige versie dd. 30/06/2023

Nummer inspectie:

DISCLAIMER: De eindtermen (alsook de decretale nummers) opgenomen in dit leerplan zijn onder voorbehoud van goedkeuring door het Vlaams Parlement.

Inhoudstafel

Visie	3
Doelgroep en beginsituatie	4
Leerplandoelen	5
01.01 Generieke doorstroomcompetenties	5
02.12 Nederlands: pakket uit communicatieve vaardigheden	7
02.17 Engels en Frans: pakket uit communicatieve vaardigheden	8
02.19 Engels en Frans: pakket uit taalsystematiek	11
15.05 Toeristische geografie	12
BK-doelen	13
Minimale materiële vereisten	21
Vakkenkoppeling	22

Visie

Toerisme is een studierichting in de 3de graad dubbele finaliteit, gericht op een specifieke waaier aan opleidingen in het hoger onderwijs waar toeristisch-recreatieve vaardigheden en/of bedrijfseconomische vaardigheden en/of communicatieve vaardigheden centraal staan evenals een mogelijke toegang tot de arbeidsmarkt.

Door de studierichting verwerven leerlingen inzicht in hoe de actualiteit, economische trends, de geopolitieke situatie in de wereld, de evolutie van welvaart en welzijn en technologische innovaties invloed kunnen hebben op de ontwikkelingen die zich voordoen in de toeristische sector.

De leerlingen krijgen het pakket basisvorming voor de dubbele finaliteit.

De specifieke vorming bestaat enerzijds uit de onderdelen van de wetenschapsdomeinen verbonden aan de studierichting, voor de 3de graad betreft het specifieke doelen voor Nederlands, Frans, Engels, Toeristische Geografie en Generieke doorstroomcompetenties. De studierichting wordt anderzijds ook gekoppeld aan het BK 'Host'. Hierdoor verschuift de klemtoon in de richting van 'incoming' en 'domestic toerisme'. De host adviseert en begeleidt bezoekers van beurzen, evenementen ... en faciliteert het verblijf op een toeristische bestemming teneinde het bezoek te optimaliseren. Communicatieve vaardigheden in het Nederlands, Frans en Engels blijven prominent in beeld.

Leerlingen ontwikkelen sociale vaardigheden, kunnen zich flexibel aanpassen, hebben een open en kritische geest ten opzichte van andere mensen en culturen, zijn leergierig, willen mede zelfstandig extra-muros opdrachten en praktijkgerichte taken plannen, uitwerken en uitvoeren, kunnen zich vlot en passend in meerdere talen uitdrukken en verzorgen hun attitude volgens gebruikelijke afspraken binnen de toeristische sector.

Leerlingen gaan in de 3de graad meer en meer zelfstandig aan de slag. De derde graad omvat de volledige realisatie conform het BK Host.

In de 3e graad verlaten leerlingen meer en meer de veilige omgeving van de school en oefenen ze de aangeleerde kennis en vaardigheden ook in een vreemde omgeving. De leerlingen worden ingeschakeld bij projecten van externe partners en bedrijven om het onthaal en de begeleiding van bezoekers te verzorgen. Een uitgebreide stage kan een ideale leeromgeving zijn om de aangeleerde vaardigheden en kennis veelvuldig in de praktijk toe te passen.

Doelgroep en beginsituatie

Wegens de economische, sociale en culturele impact van het toerisme op onze samenleving mag men er van uitgaan dat leerlingen die deze studierichting kiezen, reeds contact gehad hebben met een aantal aspecten van de sector, hetzij via eigen ervaringen, hetzij via de media.

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de dubbele finaliteit. De basisvorming is dezelfde voor alle studierichtingen binnen de dubbele finaliteit. Specifieke minimumdoelen voor Nederlands, Moderne Vreemde Talen en Toeristische Geografie en de doelen vanuit het BK Host vervolledigen het curriculum.

Het is geen noodzaak om in de 2e graad al Toerisme gevolgd te hebben om te kunnen instappen in de 3de graad maar het is wel aangewezen, omdat een aantal basisvaardigheden er al aangeleerd worden. Leerlingen zijn gemotiveerd om de wereld in haar diversiteit te ontdekken, om vreemde talen te leren en om te leren hoe men op een gepaste manier met gasten uit die wijde wereld omgaat.

Ontwerp

Leerplandoelen

01.01 Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01	01.01.01
De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.	
Beheersingsniveau	
creëren	
WD3_01.01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.	
<ul style="list-style-type: none">• onderzoekbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
<ul style="list-style-type: none">• betrouwbaarheidscriteria	
WD3_01.01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.	
WD3_01.01.01.04	Subdoel 4
De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.	
WD3_01.01.01.05	Subdoel 5
De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.	
<ul style="list-style-type: none">• mondelinge of schriftelijke rapportage	
WD3_01.01.02	
De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.	
<ul style="list-style-type: none">• relevant wetenschappelijk referentiesysteem• bronvermelding	

Beheersingsniveau

toepassen

Ontwerp

02.12 Nederlands: pakket uit communicatieve vaardigheden

WD3_02.12.01

02.12.01

De leerlingen herformuleren doelgericht (delen van) teksten in functie van de doelgroep, het kanaal of het medium.

Beheersingsniveau

creëren

WD3_02.12.02

02.12.02

De leerlingen redigeren schriftelijke teksten op taalgebruik en consistentie.

- criteria: Standaardnederlands, spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw, helderheid, stijl, vormcorrectheid, adequaatheid, tekstconventies, tekststructuur, registerkeuze

Beheersingsniveau

creëren

02.17 Engels en Frans: pakket uit communicatieve vaardigheden

WD3_02.17.01		02.17.01
De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.		
<ul style="list-style-type: none"> tekstkenmerken in het Engels en in het Frans: 		
Tekstsoorten	<ul style="list-style-type: none"> ruime variatie aan tekstsoorten 	
Lengte	<ul style="list-style-type: none"> vrij lange teksten 	
Structuur en samenhang	<ul style="list-style-type: none"> tekststructuur met een zekere mate van complexiteit vrij grote en herkenbare samenhang 	
	Bijkomend voor schriftelijke productie	
	<ul style="list-style-type: none"> vrij duidelijke lay-out 	
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> hoofdzakelijk frequente en minder frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein concrete tot vrij algemene inhoud vrij hoge informatiedichtheid 	
Taal	<ul style="list-style-type: none"> zinsbouw met een zekere mate van complexiteit 	
	Bijkomend voor mondelinge productie	
	<ul style="list-style-type: none"> met een beperkte mate van achtergrondruis normaal spreektempo met weinig pauzes ondersteunende, maar natuurlijke intonatie heldere uitspraak, duidelijke articulatie met lichte afwijking ten opzichte van de standaardtaal 	
Beheersingsniveau		
analyseren		

WD3_02.17.02	02.17.02
--------------	----------

De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

- teksten in het Engels en in het Frans
- tekstkenmerken voor receptie

Beheersingsniveau

analyseren

WD3_02.17.03

02.17.03

De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

- teksten in het Engels en in het Frans
- minimumvereisten voor productie:

Tekstsoorten	<ul style="list-style-type: none"> • ruime variatie aan tekstsoorten
Lengte	<ul style="list-style-type: none"> • vrij korte teksten en af en toe langere teksten
Structuur en samenhang	<ul style="list-style-type: none"> • gepaste en duidelijk herkenbare tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit • duidelijk herkenbare tekstverbanden
	Bijkomend voor schriftelijke productie
	<ul style="list-style-type: none"> • duidelijk herkenbare tekstopbouw en tekstopbouwende elementen: titel, alinea • gepaste lay-out • heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan tekstbegrip niet in de weg
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering • concrete tot vrij algemene inhoud
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • over het algemeen goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal; fouten komen voor, maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang – Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit

	<ul style="list-style-type: none">• gepast register
	Bijkomend voor mondelinge productie
	<ul style="list-style-type: none">• gepaste lichaamstaal• uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het gedrang ondanks mogelijke uitspraakfouten• kan zich vrij vlot uitdrukken ondanks regelmatige pauzes of herstelacties• met behulp van ondersteunende middelen
Beheersingsniveau	
creëren	
WD3_02.17.03.01	Subdoel 1
De leerlingen spreken doelgericht.	
WD3_02.17.03.02	Subdoel 2
De leerlingen schrijven doelgericht.	

WD3_02.17.04	02.17.04
De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.	
<ul style="list-style-type: none">• teksten in het Engels en in het Frans• tekstkenmerken voor receptie• minimumvereisten voor productie	
Beheersingsniveau	
creëren	

02.19 Engels en Frans: pakket uit taalsystematiek

WD3_02.19.01

02.19.01

De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Onderstaande elementen gelden voor het Frans én het Engels, tenzij gespecificeerd dat ze enkel voor het Frans of het Engels gelden door de aanduiding van respectievelijk [F] of [E].

- Voornaamwoorden: plaats van de meest frequente combinaties [F]
- Werkwoorden: gérondif [F]; frequente vormen van conditionnel passé [F]; subjonctif présent [F]; gerund [E]
- Frequente semi-auxiliaires [F], semi-auxiliaries [E]
- Frequente semi-auxiliaires [F], semi-auxiliaries [E]
- Indirecte vraag en rede
- Gebruik van de subjonctif na werkwoorden (volonté, sentiment, nécessité) [F]
- Spelling van in te zetten woorden

Beheersingsniveau

toepassen

15.05 Toeristische geografie

WD3_15.05.01	15.05.01
De leerlingen analyseren het toeristische en recreatieve aanbod van plaatsen en regio's vanuit natuurlijke, culturele en sociaaleconomische factoren.	
Beheersingsniveau	
analyseren	
WD3_15.05.02	15.05.02
De leerlingen evalueren de impact van toerisme en recreatie op natuurlijke, culturele en sociaaleconomische aspecten van toeristische plaatsen en regio's.	
Beheersingsniveau	
evalueren	
WD3_15.05.03	15.05.03
De leerlingen stellen een meerdaags toeristisch product samen.	
Beheersingsniveau	
creëren	

BK-doelen

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	
BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	

BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	
BK3_01.03	3
De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.03.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.	
BK3_01.03.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvorschriften.	
BK3_01.04	4
De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	
Beheersingsniveau	
toepassen	
BK3_01.04.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.	
BK3_01.04.02	Subdoel 2
De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.	
BK3_01.04.03	Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_02.01

De leerlingen communiceren doelgericht mondeling en schriftelijk in het Nederlands.

- communicatietechnieken
- effecten van non-verbaal gedrag
- tekstkenmerken voor receptie uit het specifiek gedeelte
- minimumvereisten voor productie uit het specifiek gedeelte
- inzicht in interculturele communicatie

Beheersingsniveau

creëren

BK3_02.01.01

Subdoel 1

De leerlingen communiceren doelgericht mondeling.

BK3_02.01.02

Subdoel 2

De leerlingen communiceren doelgericht schriftelijk.

BK3_02.02

De leerlingen communiceren doelgericht mondeling en schriftelijk in het Frans.

- tekstkenmerken voor receptie uit het specifiek gedeelte
- minimumvereisten voor productie uit het specifiek gedeelte

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.02.01

Subdoel 1

De leerlingen wisselen doelgericht mondelinge informatie uit met klanten en interne diensten.

BK3_02.02.02

Subdoel 2

De leerlingen wisselen doelgericht schriftelijke informatie uit met klanten en interne diensten.

BK3_02.03

De leerlingen communiceren doelgericht mondeling en schriftelijk in het Engels.

- tekstkenmerken voor receptie uit het specifiek gedeelte
- minimumvereisten voor productie uit het specifiek gedeelte

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen wisselen doelgericht mondelinge informatie uit met klanten en interne diensten.

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen wisselen doelgericht schriftelijke informatie uit met klanten en interne diensten.

BK3_02.04

5

De leerlingen ontvangen en informeren de bezoekers op beurzen of toeristische bestemmingen of evenementen.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen verwelkomen bezoekers.

- schriftelijke en mondelinge (verbale en non verbale) communicatietechnieken
- regels voor onthaal
- principes van klantvriendelijkheid
- principes van klantgerichtheid

BK3_02.04.02

Subdoel 2

De leerlingen verstrekken informatie.

BK3_02.04.03

Subdoel 3

De leerlingen beantwoorden de vraag van de bezoeker.

BK3_02.05

8

De leerlingen adviseren de bezoekers/gasten over diensten/producten op beurzen en/of evenementen en/of op toeristische bestemmingen rekening houdend met de commerciële doelstelling van de organisatie.

- toeristisch-recreatieve organisaties
- match toerist – toeristisch product
- typologie van de bezoekers/gasten

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.06

11

De leerlingen begeleiden bezoekers/gasten op toeristische bestemmingen.

Beheersingsniveau

toepassen

BK3_02.06.01

Subdoel 1

De leerlingen stellen zichzelf voor als vertegenwoordiger van de organisatie.

BK3_02.06.02

Subdoel 2

De leerlingen informeren over bezienswaardigheden en recreatiemogelijkheden op de bestemming.

- kaart- of plattegrondgebruik
- kennis over bezienswaardigheden en recreatiemogelijkheden op de bestemming

BK3_02.07

12

De leerlingen controleren reis- en/of persoonlijke documenten/gegevens.

<ul style="list-style-type: none">• modaliteiten voor de in- en ontschepping van bezoekers/gasten
Beheersingsniveau
toepassen

BK3_02.08	14
De leerlingen voeren administratieve opdrachten uit op beurzen en/of evenementen en/of toeristische bestemmingen met inbegrip van reservaties op toeristische bestemmingen. <ul style="list-style-type: none">• procedures voor toeristische of recreatieve reservaties op de bestemming	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.09	13
De leerlingen registreren opvolg- en activiteitengegevens tijdens het verblijf op toeristische bestemmingen en/of op beurzen en/of evenementen, stellen rapporten op en geven informatie door.	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.09.01	Subdoel 1
De leerlingen registreren opvolg- en activiteitengegevens tijdens het verblijf op toeristische bestemmingen en/of op beurzen en/of evenementen.	
BK3_02.09.02	Subdoel 2
De leerlingen stellen rapporten op. <ul style="list-style-type: none">• kantoorsoftware	
BK3_02.09.03	Subdoel 3
De leerlingen geven informatie door.	

BK3_02.10	10
De leerlingen verkopen diensten/producten en innen betalingen.	
<ul style="list-style-type: none">• verkooptechnieken• kenmerken van toeristische producten	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.11	6
De leerlingen richten de onthaalruimte in.	
<ul style="list-style-type: none">• publiciteitstechnieken	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK3_02.12	7
De leerlingen lossen problemen ter plaatse op met inbegrip van klachten en noodsituaties.	
<ul style="list-style-type: none">• typologie van klagende klanten (conflict, agressie, assertiviteit)• soorten klachten• organigram• technieken voor conflictvoorkoming en -beheersing (stappenplan bij klachtenafhandeling)	
Beheersingsniveau	
toepassen	

BK03_02.13	9
De leerlingen stellen een pakket samen.	
<ul style="list-style-type: none">• pakket: excursie-, informatie-, promotie-	

Beheersingsniveau

creëren

Ontwerp

Minimale materiële vereisten

De minimale materiële vereisten voor deze studierichting zijn [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling voor deze studierichting is [via deze link](#) te raadplegen.

Ontwerp